

З досвіду викладання можливо стверджувати, що електронні посібники якісно підвищують професійне самовдосконалення студента, активізують його позицію у навчальному процесі в самостійності здобуття знань і формуванні конкретного місця спеціаліста в майбутній професії. Проблемні задачі і форми пошукового навчання дозволяють створити той фонд знань, який стане ефективною базою розвитку творчих здібностей. Така самостійна робота студентів здобуває більш чітку фахову спрямованість, тому що визначає орієнтування його у великому обсязі інформації та ефективному її використанні, посилює активність на творчу орієнтацію й надбання професійного досвіду.

УДК 650.00.011

І.Б. Чернікова, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

С.І. Ляшенко, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

В умовах стрімких технологічних і соціальних змін, спрямованість системи освіти на засвоєння учнями системи знань, яка була виправданою ще декілька десятиліть тому, вже не відповідає сучасному соціальному замовленню, представленому системою ключових компетентностей, щодо підготовки спеціалістів, здатних до успішної самореалізації, навчання протягом усього життя та сприяння розвитку суспільства. Тому необхідність поєднання актуальних і перспективних потреб студентів у навчальному процесі з урахуванням особливостей розвитку інформаційних ресурсів та засобів навчання, які на сьогодні стають доступними для більшості людей, стає однією з актуальних задач освіти та об'єктивно вимагає впровадження у практику вищих навчальних закладів України особистісно-орієнтованих технологій в умовах дистанційного навчання. Адже саме дистанційна форма дає можливість створення систем масового неперервного навчання та самоосвіти. Крім того, це система рівних можливостей, незалежно від соціального та географічного положення, здатна гнучко реагувати на потреби і запити суспільства та забезпечити реалізацію конституційного права на освіту.

При розгляді процесу професійної підготовки майбутніх спеціалістів під соціальним замовленням будемо розуміти певну сукупність вимог, які суспільство висуває до системи освіти в епоху інтелектуальної праці та інформаційних технологій, серед яких особливого значення набувають:

- здатність до винахідливого та критичного мислення;
- універсальні, системні знання, висока адаптованість та саморозвиток;
- ключові компетентності в галузі інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ);
- здатність до прийняття рішень, соціальна відповідальність;
- вміння управляти динамічними процесами та працювати з проектами;
- вміння працювати в колективі (команді), висока продуктивність.

Таким чином, дистанційна освіта, яка на сьогодні не може розглядатись як система автономна, передбачає теоретичне осмислення етапу педагогічного проектування, її змістової та педагогічної (в плані педагогічних технологій, методів, форм навчання) складових. До задач етапу педагогічного проектування належать: створення електронних курсів, електронних підручників та посібників, засобів навчання, розробка педагогічних технологій організації навчального процесу у мережах. При цьому у суспільстві знань, основними ознаками якого є інтелект і технології, дистанційне та розвивальне навчання неможливо відокремлювати, оскільки у процесі навчання у студентів має формуватись певний стиль мислення і прогресивна технологія діяльності щодо отримання та застосування знань.

Тому електронні навчальні курси як складові інтелектуально-насиченого навчального середовища – це комплекс навчально-методичних матеріалів та освітніх послуг, створених для індивідуального та групового навчання з використанням дистанційних технологій.

Дистанційні технології навчання складаються з інноваційних педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання.

Інноваційні технології дистанційного навчання – це технології опосередкованого активного спілкування викладачів із студентами, студентів між собою з використанням телекомунікаційного зв'язку та методології індивідуальної роботи студентів із структурованим навчальним матеріалом, який подається у електронному вигляді та зберігається на спеціальному навчальному порталі з урахуванням компетентнісного та особистісно-орієнтованого підходу, проектної методики навчання.

Інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – це технології створення, передавання і зберігання навчальних матеріалів, організації і супроводу навчального процесу дистанційного навчання за допомогою телекомунікаційного зв'язку, зокрема, електронних локальних, регіональних та глобальних (Інтернету) мереж.

Разом з тим, основною складовою успішного впровадження засобів дистанційного навчання є правильний добір платформи комп'ютеризованого навчання та програмного забезпечення відповідно до потреб конкретного навчального закладу.

УДК 378.147.88

Н.В. Чорна, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

Н.В. Федак, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ФОРМУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ У МЕЖАХ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОЕКТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ГАЛУЗІ»

Вимоги сучасного роботодавця до випускників вищих навчальних закладів висуваються не тільки і не стільки в форматі “знань”, скільки в таких дефініціях способів діяльності, як “уміння”, “здатність”, “готовність”. Мова йде про “професійну компетентність” і такі її складові, як спеціальні професійні і ключові компетенції, професійно важливі якості особистості спеціаліста, обумовлені особливостями професійної діяльності.

Великий тлумачний словник сучасної української мови трактує: компетентний – який має достатні знання в якій-небудь галузі; добре обізнаний, тямущий // який ґрунтується на знанні, кваліфікований. Компетенція – 1. Добра обізнаність із чим-небудь. 2. Коло повноважень (організації, установи або особи).

Загальну компетентність можна розуміти як інтегративну особистісну якість, яка дозволяє людині достойно самореалізуватися в діяльності і спілкуванні. Загальні компетенції формуються з дитинства, закріплюються під час шкільного навчання і продовжують розвиватися у вузі. Власне професійні компетенції починають формуватися тільки в період вузівського навчання. Кожна конкретна професія, спеціальність передбачає свій набір компетенцій, без яких неможливі адаптація й успішне виконання професійної діяльності. Такі компетенції називають професійно значимими компетенціями. У теорії педагогічної освіти поняття “професійна компетентність” означає сукупність професійно обумовлених вимог до спеціаліста і визначається такими термінами як “кваліфікаційна характеристика”, “професійна готовність”, “професіоналізм” Терміном “професіоналізм” у сучасній літературі визначають сукупність елементів, які відображають високу продуктивність професійної діяльності, володіння спеціалістом системою спеціальних знань, умінь і навичок.